

KÖZBESZERZÉSEK SZERBIÁBAN – A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSRÓL RÖVIDEN

1. A TÉMA AKTUALITÁSA

Napjainkban mindannyian tanúi vagyunk a délszláv térség államainak, köztük Szerbiának az Európai Unióhoz való egyre gyorsabb ütemű közeledésének és ezzel összefüggően annak a második „piaci nyitásnak”, ami a szerbiai privatizációt követően a külföldi, elsősorban a térségbeli befektetői tőke ismételt beáramlására igyekszik buzdítani. Ezekre a körülményekre, fejleményekre figyelemmel mindenképpen hasznosnak ígérkezik nagyobb figyelmet szentelni a szerbiai közbeszerzési lehetőségekre is.

Tanúi lehetünk annak is, hogy az elmúlt időben egyre fokozottabb hangsúlyt kaptak, kapnak a határon átnyúló projektek (gondoljunk itt például a közös szerb-magyar¹ vagy szerb-román² IPA-projektekre), így a magyar-szerb-román hármashatár alkotta természetszerű lehetőségek kihasználása nagyon is célszerű.

Mindezek fényében a következőkben a szerb közbeszerzési törvény jelentősebb rendelkezéseit foglaljuk össze, törekedve a gyakorlatias szemléletre és megközelítésre is. Az irányadó gondolati váz is ennek megfelelően alakult: a közbeszerzési törvény alkalmazási körének és alapelveinek, valamint az egyes eljárási típusoknak rövid ismertetését követően magának az eljárásnak a részletezésére kerül sor, külön is kiemelve azokat a mozzanatokat, amelyek egy potenciális külföldi ajánlattevő szemszögéből hatványozott érdeklődésre számíthatnak. Végül, a konzekvenciák levonása előtt az ajánlattevők érdekeinek védelmét biztosítani hivatott szervekről és magukról az érdekvédelmi lehetőségekről lesz szó.

2. A KÖZBESZERZÉSI TÖRVÉNY ÉS ALKALMAZÁSI KÖRE

Szerbiában a közbeszerzési jog „kódexe” a közbeszerzésekről szóló 2008-as törvény (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 116/2008). A közbeszerzési

törvényt főszabály szerint javak, szolgáltatások és munkálatok beszerzése esetén kell alkalmazni abban az esetben, ha az ajánlatkérő állami szerv, szervezet, intézmény vagy egyéb, a törvény által meghatározott szempontoknak megfelelő (lényegében költségvetési pénzt felhasználó vagy ilyen által ténylegesen vagy formailag irányított) jogi személy.³ A szerb közbeszerzés nem ismeri az in-house lehetőségét.

Javak beszerzése esetén szó lehet adásvételről, bérletről és nyílt vagy zárt végű lízingről is.⁴ A törvény hatálya alá tartozó szolgáltatásokat az I/A. és I/B. mellékletek határozzák meg,⁵ míg a munkálatok beszerzése esetén a II. melléklet az irányadó.⁶ Megjegyzendő ugyanakkor, hogy ez utóbbi esetben olyan munkálat beszerzése is közbeszerzés-köteles lehet, ha a munkálatot az ajánlatkérő legalább 50 %-ot meghaladó mértékben finanszírozza.

A törvény tartalmazza azon esetköröket is, amelyek vonatkozásában nem áll fenn közbeszerzési kötelezettség.⁷ Ezek közül az ingatlanokat mindenképpen szükséges megemlíteni: ingatlan vagy ingatlannal összefüggő jog beszerzésekor nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatni.

3. ALAPELVEK

A szerb közbeszerzési törvény alapelvi szinten szabályozza az ajánlatkérő ajánlattételi eljárással kapcsolatos legfontosabb kötelezettségeit. Így az ajánlatkérő köteles biztosítani a közbeszerzés során a közjavak és -eszközök gazdaságos és hatékony felhasználását, valamint azt, hogy az eljárás a törvény által meghatározott határidők szerint kerüljön lefolytatásra.⁸

Tilos az ajánlattevők közötti verseny bármilyen módon és eszközzel történő korlátozása.⁹ Ezzel összefüggésben az ajánlatkérők kötelesek biztosítani az ajánlattevők egyenlőségét.¹⁰

A közbeszerzési eljárás átláthatóságának garantálása érdekében a törvény meghatározza a közbeszerzés nyilvánosságának két fórumát, amelyeken (többek között) minden hirdetményt, felhívást, stb. közzé kell tenni. Ezek a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye és a Közbeszerzések portálja.¹¹ A transzparenciát biztosítandó az ajánlattevőknek kiterjedt iratbetekintési joguk van (ugyanakkor természetesen az eljárás minden résztvevőjét titoktartási kötelezettség is terheli, a jogszabály által meghatározottak vonatkozásában, a jogos üzleti érdekek sérelmének megelőzése végett).¹²

4. A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS TÍPUSAI

Szerbiában a következő eljárási típusok ismertek:¹³

- nyílt eljárás,
- restriktív eljárás,
- hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás,
- hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás,
- tervpályázati eljárás és
- kísértékű közbeszerzési eljárás.

Az általános eljárás a nyílt eljárás, amikor minden érdekelt ajánlatot tehet a pályázati dokumentációban meghatározott feltételek mellett. A legkedvezőbb ajánlat kiválasztására más eljárásban is sor kerülhet, amennyiben teljesülnek a törvényben pontosan meghatározott feltételek.¹⁴

Restriktív eljárás esetén az ajánlatkérő az eljárás első fázisában előre meghatározott szempontrendszer szerint elismeri az egyes ajánlattevők megfelelő kvalifikáltságát, és a második szakaszban felhívja a megfelelt ajánlattevőket az ajánlattételre. Ez az eljárás döntően akkor alkalmazható, ha a közbeszerzés tárgya csak korlátozott számú ajánlattevő által biztosítható, valamint ha az adott közbeszerzést nem lehetséges előre tervezni.¹⁵

A tárgyalásos eljárás lényege, hogy az ajánlatkérő közvetlenül tárgyal egy vagy több ajánlattevővel a közbeszerzési szerződés egyes elemeiről. Az eljárás hirdetmény közzétételével történő megindítására akkor kerülhet sor, ha nyílt eljárásban vagy a restriktív eljárás második szakaszában az ajánlatkérő csak hibás és/vagy nem elfogadható ajánlatokat kapott, továbbá olyan kivételes esetben, amikor nem lehetséges a közbeszerzés értékének előzetes meghatározása és olyan munkálatok beszerzésekor, amelyek kizárólag kutatás, fejlesztés vagy kísérletezés célját szolgálják.¹⁶

A hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazásának feltételeit is a törvény határozza meg. Ezek közül a legjellemzőbb például a kivételes sürgösség esete, ha a közbeszerzés tárgyát csak valamely meghatározott ajánlattevő tudja biztosítani, ha kizárólag kutatás, fejlesztés vagy kísérletezés célját szolgáló javak beszerzéséről van szó, ha már meglévő javak részleges cseréje vagy bővítése a közbeszerzés tárgya az elsődleges ajánlattevőtől, ha a nyílt eljárásban vagy a restriktív eljárás második szakaszában az ajánlatkérő egyet-

len ajánlatot sem kapott vagy az első szakaszban nem érkezett egy jelentkezés sem, vagy egyik jelentkezés sem megfelelő, stb.¹⁷

A tervpályázati eljárás városrendezési, építési és építészeti, mérnöki, design vagy informatikai tervezéssel kapcsolatos szolgáltatások nyújtásáról szóló közbeszerzési szerződés megkötésekor alkalmazandó. Ebben az esetben a nyertes ajánlatot (tervet) előre felállított független zsűri választja ki.¹⁸

Az ún. kísértékű közbeszerzéseket külön (egyszerűsített) eljárási rend szerint kell lebonyolítani, amit pénzügyminiszeri szabályzat határoz meg. Kísértékűnek minősül minden olyan egyfajú/fajtájú javak, szolgáltatások vagy munkák beszerzése, amelyek becsült értéke éves szinten alacsonyabb a költségvetési törvényben meghatározott értéknél.¹⁹ A költségvetési törvény meghatározza azt a küszöböt is, amely alatt közbeszerzést nem kell lefolytatni. Ezek a limitek 2011-ben 3 millió 175 ezer dinár, illetve 318 ezer dinár.²⁰

5. A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS

5.1 A pályázati dokumentáció¹

A közbeszerzési eljárás (az ajánlattevők szempontjából) az ajánlattételre való nyilvános felhívással kezdődik. Az ajánlatkérő ennek megfelelően köteles pályázati dokumentációt készíteni, méghozzá oly módon, hogy az egyes ajánlattevők hibátlan ajánlatot tudjanak tenni.

A pályázati dokumentáció tartalmazza az ajánlattételre való felhívást, az ajánlatok elkészítését segítő útmutatót, az ajánlat formanyomtatványát, a részvételi feltételek igazolásának módját, a megkötendő szerződés mintáját, a közbeszerzés tárgyának részletes leírását és meghatározását, a szükséges műszaki dokumentációt és terveket, az árképzést részletező formanyomtatványt az ehhez kapcsolódó útmutatóval. Ezen túl az ajánlatkérő további elemeket is meghatározhat.

Az ajánlatkérő az ajánlattételre való nyilvános felhívás napjától köteles a pályázati dokumentációba való betekintés lehetőségét vagy annak átvételét biztosítani, vagy pedig erre irányuló kérelem esetén azt megküldeni, valamint dönthet a Közbeszerzések portálján való közzététel mellett is. Amennyiben átadja vagy megküldi a pályázati dokumentációt, csupán a sokszorosítás és a kézbesítés költségeit számolhatja fel.

Ha az ajánlatkérő az ajánlattételre nyitva álló határidő alatt módosítja vagy kiegészíti a pályázati dokumentációt, köteles az új dokumentációt haladéktalanul és költségmentesen megküldeni a korábbi dokumentációt átvettek részére.

Az érdekelt az ajánlatkérőtől legkésőbb az ajánlattételi határidő lejártát megelőző ötödik napig további, írásbeli tájékoztatást vagy kiegészítést kérhet. Ebben az esetben az ajánlatkérő a tájékoztatást/kiegészítést az ajánlati dokumentációt átvett valamennyi személynek köteles megküldeni.

5.2 Részvételi feltételek és közös ajánlattétel²²

Az ajánlattevő az ajánlattételre való nyilvános felhívásban és a pályázati dokumentációban köteles feltüntetni a részvételi feltételeket. Ezek egy részét a törvény határozza meg kötelező jelleggel, de ezen túlmenően az ajánlatkérő további feltételek megadására is jogosult. A törvény szerint ajánlattételre az jogosult, akit az erre hatáskörrel rendelkező illetékes szerv bejegyzett/nyilvántart, részben olyan tevékenységet folytat, amely a közbeszerzés tárgyát képezi, két éven belül nem tiltották meg jogerősen számára a közbeszerzés tárgyát képező tevékenység folytatását, adó- és egyéb közteher-fizetési kötelezettségének eleget tett, amennyiben a közbeszerzés tárgya engedélyköteles tevékenységet igényel, érvényes hatósági engedéllyel rendelkezik és rendelkezik a szükséges anyagi, üzleti, műszaki és személyzeti kapacitással.

Több ajánlattevő közösen is tehet ajánlatot. Ilyen esetben a részvételi feltételeknek mindannyiuknak eleget kell tenniük és az ajánlatkérővel szemben korlátlanul és egyetemlegesen felelnek.

5.3 Bírálati szempontok²³

Az ajánlattevő köteles a pályázati dokumentációban feltüntetni a bírálati szempontokat és ezek elemeit; az ajánlatok értékelése során csak ezeket alkalmazhatja oly módon, ahogyan azt a dokumentációban meghatározta.

Összességében kétféle bírálati szempontrendszer közül választhat az ajánlatkérő; ezek a gazdasági szempontból legkedvezőbb ajánlat és a legalacsonyabb ajánlati ár. A gazdasági szempontból legkedvezőbb ajánlat kiválasztására hivatott szempontrendszer a közbeszerzés tárgyatól függően különféle elemekből (ajánlati ár, fizetési feltételek, határidők, különféle költségek, minőség, jótállás, stb.; megjegyzendő, hogy a részvételi feltételek nem képezhetik a bírálati szempontelemek részét) áll, melyek mellé a pályázati dokumentációban meghatáro-

zott számú súlyszámot rendel az ajánlatkérő úgy, hogy a súlyszámok összege százat tesz ki.

5.4 Az ajánlat²⁴

Az ajánlattevő az ajánlatát közvetlenül az ajánlatkérőnek teszi meg, postai úton vagy elektronikus formában, amennyiben az ajánlatkérő ezt lehetővé tette. Egy ajánlattevő csak egy ajánlatot tehet, és ha önállóan tett ajánlatot, akkor közös ajánlattétel részese (sem ajánlattevőként, sem alvállalkozóként) nem lehet.

Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatban kötelező megjelölni, és ez nem lehet rövidebb, mint az ajánlatok felbontásától számított hatvan nap.

Amennyiben az ajánlatkérő úgy ítéli meg, hogy az ajánlat kirívóan alacsony árat tartalmaz, megfelelő határidő tűzésével köteles az ajánlattevőt írásban az ajánlati ár és annak egyes összetevőinek a részletes megindokolására felhívni; a határidő nem lehet hosszabb, mint az írásos kérelem kézhezvételétől számított húsz nap. Az ajánlattevő válaszáat követően az ajánlatkérő köteles azt megvizsgálni, és amennyiben azt állapítja meg, hogy az ajánlati ár kirívóan alacsony, az ajánlatot elutasíthatja.

5.5 Határidők²⁵

Az ajánlatkérő köteles az ajánlattételre való nyilvános felhívásban és a pályázati dokumentációban meghatározni az ajánlattétel határidejét napra és órára pontos időpont meghatározásával. Az ajánlattételre nyitva álló idő leteltét követően az ajánlattevő nem módosíthatja és nem is vonhatja vissza ajánlatát.

Az ajánlatkérő az ajánlat átvételekor az ajánlatra rávezeti a beérkezés pontos dátumát és idejét, valamint az ajánlattevő ilyen irányú kérésére ennek igazolására is köteles.

Az ajánlattételre nyitva álló határidő elégséges kell, hogy legyen hibátlan ajánlat elkészítésére, és főszabály szerint nem lehet a nyilvános felhívásnak a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében való megjelenésétől számított harminc napnál rövidebb.

Nyílt eljárásban a határidő harminc napnál igen, de huszonkét napnál rövidebb nem lehet, ha az ajánlatkérő a törvény szerinti feltételek mellett előzetes kiírást tett közzé. Restriktív és tárgyalásos eljárás esetén rövidebb határidők is elképzelhetők. A lehetséges legrövidebb határidő tíz nap.

5.6 Hirdetmények²⁶

A közbeszerzési törvény kötelezővé teszi valamennyi, a törvényben meghatározott hirdetmény közzétételét a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében. Ezen felül, ha nem kisösszegű közbeszerzésről van szó, a hirdetményeket a Közbeszerzések portálján is közzéteszik. Ugyanakkor az ajánlatkérő kisösszegű közbeszerzés esetén is dönthet úgy, hogy igénybe veszi a Közbeszerzések portálját. A hirdetményeket szerb nyelven jelenítik meg, de ha a javak és szolgáltatások beszerzése kívánt értéke meghaladja a 150 millió, munkálatok beszerzése esetén pedig a 300 millió dinárt, a hirdetményeket a nemzetközi kereskedelmi forgalomban általános használt idegen nyelven is közzé kell tenni.

A törvény által meghatározott hirdetmények körébe tartozik az előzetes kiírás (ilyenre évente legalább egyszer sort kell keríteni, amennyiben az ajánlatkérő éves szinten 50 millió dinárt meghaladó értékű közbeszerzést akar lebonyolítani), az ajánlattételre való nyilvános felhívás (ezzel indul a közbeszerzési eljárás), meghatározott esetben a legkedvezőbb ajánlat kiválasztásáról szóló értesítés, a közbeszerzési szerződés megkötéséről szóló értesítés (amelyet a megkötést követő három napon belül kell közzétételre megküldeni a nyilvánosságot biztosító fórumnak) és a közbeszerzési eljárás megszüntetéséről szóló értesítés.

5.7 Az ajánlatok felbontása²⁷

Az ajánlatok és jelentkezések felbontására nyilvánosan kerül sor (kivéve olyan különleges eseteket, mint amikor az üzleti, szolgálati, katonai vagy államtitok megőrzése érdekében a nyilvánosság kizárása mellett dönt az ajánlatkérő; ezen döntését azonban a közbeszerzés meghirdetésekor jelezni köteles).

Az ajánlatok felbontásakor jegyzőkönyv készül, amelyet az ajánlatkérő a felbontási eljárás lezárását követő három napon belül megküld az ajánlattevőknek, jelentkezőknek.

5.8 Elbírálás és értesítés²⁸

Az ajánlatkérő köteles valamennyi hibás és nem megfelelő ajánlatot elutasítani, és elutasíthatja a nem elfogadható ajánlatokat is. Ezt követően az ajánlatkérő az értékelési szempontoknak megfelelően rangsorolja az ajánlatokat. A legkedvezőbb ajánlat kiválasztásáról szóló döntés meghozatalára akkor kerülhet sor, ha az ajánlatkérő legalább egy hibátlan és megfelelő ajánlatot beszerzett.

Az ajánlatkérő a döntését (annak meghozatalát követő három napon belül) megküldi valamennyi ajánlattevőnek, végül pedig közbeszerzési szerződést köt a legkedvezőbb ajánlatot tevővel. Erre azonban nem kerülhet sor az ajánlattevők jogorvoslati kérelmére nyitva álló határidő letelte előtt, ami az ajánlattevő döntésének a kézbesítésétől számított nyolc nap.

6. POTENCIÁLIS KÜLFÖLDI AJÁNLATTEVŐK ÉRDEKLŐDÉSÉRE KIEMELTEN SZÁMOT TARTÓ SZABÁLYOK

6.1 Az egyenlőség alapelve a külföldi székhelyű ajánlattevők vonatkozásában²⁹

Az egyenlőség alapelve a külföldi székhelyű ajánlattevőkre is kiterjed, ha némileg korlátozottabb formában is, mint a belföldiekre. Ez tulajdonképpen érthető, hiszen (eltérően Magyarországtól és Romániától) Szerbia még nem EU-tag, és amennyiben az EU-integrációs törekvései mellett lehetségesnek bizonyul, igyekszik helyzetbe hozni a hazai vállalkozásokat. Mindezeknek megfelelően az ajánlatkérő nem utasíthatja vissza az ajánlatot akkor sem, ha az ajánlattevő székhelye olyan országban van, melynek Szerbiával nincsen egyenlő elbánást biztosító szerződése abban az esetben, ha a külföldi gazdasági kapcsolatokért felelős miniszter nyilatkozata szerint ebben az országban *de facto* érvényesül az egyenlő bánásmód a szerbiai ajánlattevők esetében.

6.2 Az eljárás nyelve³⁰

A közbeszerzési eljárás nyelve alapvetően a szerb. Ettől eltérően abban az esetben, ha javak és szolgáltatások beszerzése esetén azok értéke a 150 millió, munkálatok beszerzése esetén pedig a 300 millió dinárt, az ajánlatkérő köteles a pályázati dokumentációt azon az idegen nyelven is elkészíteni, amely általában használatos a nemzetközi kereskedelemben.

Az ajánlattevőnek a pályázati dokumentáció nyelvén kell ajánlatot tennie, illetve azon a nyelven, amit az ajánlatkérő a dokumentációban megjelölt.

Az ajánlatkérő lehetővé teheti, hogy az ajánlat egészét vagy egy részét valamely idegen nyelven tegyék meg. Ez utóbbi esetben köteles megjelölni, hogy melyik rész készülhet idegen nyelven és melyik nyelv lehet ez. Ha az ajánlatkérő az ajánlat értékelése során úgy ítéli meg, hogy az ajánlat egy részét le kell fordítani, akkor az ajánlattevőt határidő tűzésével a fordítás elvégzésére kötelezi.

Amennyiben vitássá válik, hogy melyik nyelv szerinti verzió az irányadó, a szerb nyelvű pályázati dokumentáció, illetve ajánlat a döntő.

6.3 Pénznem³¹

Az ajánlatkérő lehetővé teheti, hogy az ajánlattevő egy külföldi valutában határozza meg ajánlatát. Ebben az esetben kötelező megjelölni, hogy mely külföldi pénznem alkalmazható. Az ajánlat dinárra történő átszámításakor a Szerb Nemzeti Banknak az ajánlatok felbontásakor érvényes középárfolyamat kell figyelembe venni.

6.4 Külföldi köztartozások kielégítése, mint részvételi feltétel³²

A közbeszerzési törvény meghatározza azokat a minimumfeltételeket, amelyek teljesítése szükséges ahhoz, hogy az ajánlattevő ilyen minőségben részt vegyen az eljárásban. Ezeket és az esetleges további feltételeket az ajánlatkérőnek kötelezően szerepeltetnie kell a nyilvános felhívásban vagy a pályázati dokumentációban. A törvény többek között kötelezővé teszi nemcsak a szerbiai jogszabályok szerint esedékes adó- és egyéb közterhek megfizetését, hanem azokat is, melyeket annak az országnak a jogszabályai írnak elő, amelyben az ajánlattevő székhelye található.

6.5 Hazai ajánlattevők előnyben részesítése³³

Amennyiben a gazdasági szempontból legelőnyösebb ajánlat módszerét alkalmazza az ajánlatkérő, köteles a legelőnyösebb belföldi ajánlattevőt választani, ha szolgáltatás és munkálatok beszerzése esetén a legelőnyösebb belföldi és külföldi ajánlattevő közötti, súlyszámozott pontszám szerinti különbség nem több húsznál a külföldi javára. Ha javak beszerzéséről van szó, akkor ugyanilyen különbség esetén a belföldi javakat ajánlót kell választani a külföldi javakat ajánlóval szemben.

Amennyiben a legalacsonyabb ajánlati ár módszerét alkalmazza az ajánlatkérő, köteles a legelőnyösebb belföldi ajánlattevőt választani, ha szolgáltatás és munkálatok beszerzése esetén a legelőnyösebb belföldi ajánlattevő ára húsz százalékkal nem magasabb a külföldi ajánlattevőénél. Ha javak beszerzéséről van szó, akkor ugyanilyen különbség esetén a belföldi javakat ajánlót kell választani a külföldi javakat ajánlóval szemben.

A fentiek szerinti, a hazai ajánlattevőket megillető kedvezményt alkalmazni kell a CEFTA-országokban székelő ajánlattevőkre is a CEFTA-szerződésnek

megfelelően. Magyarország és Románia CEFTA-tagsága az Európai Unióhoz való csatlakozáskor megszűnt.

6.6 A közbeszerzési eljárás felfüggesztése külföldiek vonatkozásában a vízgazdálkodás, az energetika, a bányászat, a távközlés és a közlekedés területén³⁴

Meg kell említeni, hogy különleges szabályok vonatkoznak a vízgazdálkodás, az energetika, a bányászat, a távközlés és a közlekedés területéhez kapcsolódó közbeszerzésekre. Ilyen többek között az a rendelkezés, miszerint a kormány – a külföldi gazdasági kapcsolatokért felelős miniszter véleményének a beszerzését követően – ideiglenesen felfüggesztheti a közbeszerzési eljárást olyan ajánlattevők vonatkozásában, amelyeknek olyan külföldi országban van a székhelyük, amellyel Szerbiának nincsen a közbeszerzési eljárásban egyenlő elbánást biztosító megegyezése, továbbá olyan ajánlattevők vonatkozásában, amelyek székhely szerinti országának van egyenlő bánásmódot biztosító egyezménye, de kapcsolódnak az előzőek szerinti ajánlattevőhöz, és olyan esetben is, ha az ajánlattevő által tett ajánlat tárgya olyan országból származik, amellyel Szerbiának nincsen megkötött, egyenlő elbánást szavatoló egyezménye.

7. AZ AJÁNLATTEVŐK ÉRDEKEINEK VÉDELME

Szerbiában két intézményt nevesíthetünk az ajánlattevők érdekvédelmével kapcsolatosan. A Közbeszerzési Hivatal³⁵ átfogó jelleggel végez a közbeszerzésekhez kapcsolódó feladatokat, amelyek közül itt említendő meg, hogy mind az ajánlatkérők, mind az ajánlattevők vonatkozásában végez tanácsadást és segítségnyújtást. Emellett a közérdek megvalósulása felett is örökdi: annak sérelme esetén eljárást kezdeményezhet a Közbeszerzési Eljárásokban Jogvédelmet Biztosító Köztársasági Bizottságnál³⁶ (a továbbiakban: Bizottság). A Bizottság általános hatáskörrel és illetékességgel rendelkező, független, a szerb Nemzetgyűlésnek felelős szerv, melynek feladata a közbeszerzések során az ajánlattevők érdekeinek és a közérdeknek a védelme.³⁷

A Bizottságnak elnöke és négy tagja van, akiket a kormány javaslatára a Nemzetgyűlés választ öt évre.³⁸ A Bizottság saját hivatallal rendelkezik, melynek feladata a döntések előkészítése, egyéb szakmai és adminisztratív teendők ellátása.³⁹

A Bizottság döntéseit az elnök vagy az általa kijelölt tag vezetésével megtartott üléseken hozza meg a tagok szavazatának egyszerű többségével, feltéve, hogy a tagok több mint fele az ülésen jelen van.⁴⁰

A Bizottság eljárásának megindítását bárki kezdeményezheti, feltéve, hogy jogi érdeke fűződik valamely közbeszerzési szerződés megkötéséhez. Ezen túlmenően a Közbeszerzési Hivatal, az ügyész, valamint az ajánlatkérő felügyeleti szerve is a Bizottsághoz fordulhat a közérdek sérelme esetén.⁴¹

Jogvédelem igénylése esetén először az ajánlatkérőhöz kell fordulni. Ilyen kérelem a közbeszerzési eljárás teljes ideje alatt előterjeszhető az ajánlatkérő döntésének kézhezvételét követő nyolc napon belül. A kérelem előterjesztése a közbeszerzési eljárást felfüggeszti. Az ajánlatkérő a kérelmet megvizsgálja és dönt arról. Amennyiben a kérelem benyújtója nem ért egyet az ajánlatkérő döntésével, annak kézhezvételét követő legfeljebb három napon belül a Bizottsághoz fordulhat, annak eljárását kérve. A Bizottság döntését a teljes iratanyag kézhezvételét követő tizenöt napon belül hozza meg. A Bizottság döntése végleges, azonban közigazgatási perben vitatható.⁴²

8. ÖSSZEGZÉS

Amint az a fenti összefoglalóból is kitűnik, a szerb közbeszerzési törvény viszonylag tiszta gondolatmenetet követve szabályozza a közbeszerzési eljárást, ezáltal nagymértékben megkönnyítve saját szabályainak gyakorlati alkalmazását. A szerb törvény különlegesebb kuriózumokat nem tartalmaz. Az EU-s tagállamok vonatkozó jogszabályaival összevetve⁴³ nyilvánvaló, hogy a hazai, belföldi ajánlattevők védelme és helyzetbe hozása természetesen másként nyert szabályozást, ugyanakkor a törvény tartalmaz garanciákat arra nézve is, melyek lehetővé teszik a külföldi ajánlattevők helyzetének tisztánlátását. Mindezek fényében, legalábbis jogszabályi szinten, biztos az alapja egy-egy külföldi ajánlattevő közbeszerzési eljárásban való indulásának.

JEGYZETEK

1 <http://www.hu-srb-ipa.com/>

2 <http://www.romania-serbia.net/>

3 A szerb közbeszerzési törvény (lábjegyzetben a továbbiakban: Kbtv.) 1. §-a

- 4 Kbtv. 4. §
- 5 Kbtv. 6. §
- 6 Kbtv. 5. §
- 7 Kbtv. 7. §
- 8 Kbtv. 8. §
- 9 Kbtv. 9. §
- 10 Kbtv. 11. §
- 11 www.nabavke.com
- 12 Kbtv. 10. §
- 13 Kbtv. 20. §
- 14 Kbtv. 21. §
- 15 Kbtv. 22. §
- 16 Kbtv. 23. §
- 17 Kbtv. 24. §
- 18 Kbtv. 25. §
- 19 Kbtv. 26. §
- 20 A Szerb Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló törvény (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 101/2010.) 31. §-a.
- 21 Kbtv. 30-32. §§
- 22 Kbtv. 44-50. §§
- 23 Kbtv. 51-52. §§
- 24 Kbtv. 53-58. §§
- 25 Kbtv. 59-68. §§
- 26 Kbtv. 69-74. §§
- 27 Kbtv. 75-77. §§
- 28 Kbtv. 78-82. §§
- 29 Kbtv. 11. §
- 30 Kbtv. 15-16. §§
- 31 Kbtv. 17-18. §§
- 32 Kbtv. 44. §
- 33 Kbtv. 52. §
- 34 Kbtv. 83-92. §§
- 35 <http://www.ujn.gov.rs/> Kbtv. 98-99. §§
- 36 <http://www.kjn.gov.rs/>
- 37 Kbtv. 100-101. §§
- 38 Kbtv. 102. §
- 39 Kbtv. 104. §
- 40 Kbtv. 105. §
- 41 Kbtv. 106. §
- 42 Kbtv. 107-118. §§
- 43 Lásd például a magyar 2003. évi CXXIX. törvényt a közbeszerzésekről és a 2011. évi CVII. törvényt a közbeszerzésekről.